

Основно училище „Димитър Димов” – Пловдив
ул. „Ген. Кутузов” №2 тел. 0879 148 555
e-mail: 1690442@edu.mon.bg, office@oudimitardimov.com,
info-1690442@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Спаска Кожухарова

Директор на ОУ „Димитър Димов”, Пловдив

Утвърдена със Заповед № РД-10-736/11.09.2026 г.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

учебна 2026 – 2027 година

Програмата е приета с решение на Педагогическия съвет - Протокол № 8 /10.09.2026 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище в ОУ "Димитър Димов", гр. Пловдив, е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на основното образование.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на актуалната **Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030 г.)**, както и в изпълнение на **Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и проследяване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст**.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на националното законодателство и Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Програмата представя:

- Определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в ОУ "Димитър Димов" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище.
- Дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование — използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия — включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, Годишния план на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри.
- Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни.
- Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на учениците чрез Електронната система НЕИСПУО.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

ОУ "Димитър Димов" гр. Пловдив е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици. Училището разполага с добра материално-техническа база, квалифицирани кадри, доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти и национални програми.

За ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

1. Основни причини за преждевременното напускане на училище

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

- **А. Икономически** – безработицата, ниските доходи на семействата.
- **Б. Социални** – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите и др.
- **В. Образователни** – трудности в усвояването на учебното съдържание, липса на навици за учене, липса на мотивация, лоша дисциплина и др.

За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личният потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди, потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа — традиционни и иновационни. Обогатява се инструментариумът за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Подкрепя се участието на ученици и родители в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

През изминалите години се наблюдава и миграционен процес — заминаване в чужбина на цели семейства поради ниски доходи. Тъй като липсват единни механизми за автоматичен обмен на данни между държавите, училището проследява движението чрез подаване на документи за преместване.

Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са периодичното информиране на Дирекция "Социално подпомагане" за ученици, допуснали над 5 отсъствия по неуважителни причини за един месец (съгласно ЗСПД), както и периодични доклади до МКБППМН за ученици с девиантно поведение. Като най-чести причини за допускане на отсъствия по неуважителни причини класните ръководители посочват закъсненията и бягствата от час поради ниска мотивация.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- Извънкласни дейности и занимания по интереси;
- Организация на обучението в Целодневна организация на учебния процес (ЦОУД);
- Осигуряване на безплатна закуска и подкрепа за учениците от I-IV клас;
- Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети;
- Системни разговори с родители и ученици (вкл. чрез училищния психолог/педагогически съветник);
- Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО, и осигурена подходяща образователна подкрепа (обща и допълнителна) за личностно развитие на всяко дете и ученик съгласно Наредбата за приобщаващото образование.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО			
1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1.1.1. Реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците /ежемесечни справки в НЕИСПУО/	Класни ръководители	2026/2027 г. (ежемесечно)	Бр. отсъствия; Бр. преместени ученици
1.1.1.2. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании.	Начални учители, Класни ръководители	2026/2027 г.	Брой проведени кампании; Брой участвали деца
1.1.1.3. Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в електронния дневник.	Директор, ЗДУД	2026/2027 г.	Брой извършени проверки
1.1.1.4. Контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители по идентифициране и оценяване на рисковите фактори за отпадане (слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия).	Директор, ЗДУД	2026/2027 г.	Брой извършени проверки; Брой проверени обекти

1.1.1.5. Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане, и мерки за работа с тях (списък и индивидуални карти за подкрепа).	Класни ръководители, УЕПЛР	2026/2027 г. (до Х.2026 г.)	Изготвен 1 бр. регистър; Брой карти
1.1.1.6. Работа по Национални програми на МОН (напр. „Приобщаваща и сигурна образователна среда“) и проекти като мярка за качествено образование.	Директор, ЗДУД	2026/2027 г.	Брой НП; Брой проекти
1.1.1.7. Организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси за задържане на учениците в училище.	Учители, Ръководители на групи	2026/2027 г.	Брой обхванати ученици
1.2. Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността и предотвратяване на напускането			
1.2.1. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране на риск от преждевременно напускане и „Развитие на толерантността“.	Директор, Лектори	2026/2027 г.	Брой преминали обучение учители
1.2.2. Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - личностно-ориентиран подход.	Учителите	2026/2027 г.	Брой проверки от ЗДУД
1.2.3. Анализирание на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо държавните образователни стандарти.	Учителите, Класните ръководители	След входни нива, I срок и в края на годината	Резултати от обучението (доклади)
1.2.4. Анализ на движението на учениците и конкретните причини за напускането им.	ЗДУД	2026/2027 г.	Брой напуснали ученици
1.3. Достъп до качествено образование за деца и ученици със СОП	Ресурсен учител, Психолог	Постоянен	Брой подкрепени ученици със СОП
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ			

2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
2.1.1. Включване на родителската общност, повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство (родителски срещи, дни на отворените врати).	Класни ръководители, Директор	2026/2027 г.	Брой инициативи
2.1.2. Сътрудничество с външни организации, Дирекция „Социално подпомагане“, МКБППМН и Екипите за обхват по Механизма.	Директор	Постоянен	Брой срещи; Съвместни посещения
2.2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
2.2.1. Планиране на дейности в плана на класния ръководител за идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране.	Класни ръководители	2026/2027 г.	Брой проведени срещи
2.2.2. Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техните съученици (наставничество, учене от връстници).	Класни ръководители	2026/2027 г.	Брой инициативи
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ			
3.1. Отчет на дейностите и мерките по училищната програма.	Директор, ЗДУД	м. Февруари 2027 г. м. Юни 2027 г.	Брой представени отчети пред ПС